

10 РОКІВ ДЕРЖАВНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ «ЕНЕРГОРИНОК»**ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНА ГАЛУЗЬ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
УКРАЇНИ! ТА ОПТОВИЙ РИНОК ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ УКРАЇНИ****10 РОКІВ ІСТОРІЇ**

В Україні діє потужний енергетичний комплекс з виробництва, розподілу та збуту електричної та теплової енергії. Його потенціал становлять 100 блоків теплових електростанцій (ТЕС), 15 блоків атомних електростанцій (АЕС), 6 гідроелектростанцій (ГЕС) та 2 гідроакумуючі станції (ГАЕС). Крім цього, в Україні працюють 26 теплоелектроцентралей (ТЕЩ вітрові електростанції (ВЕС), блок-станції та альтернативні джерела енергії.

Загальна встановлена електрична потужність обладнання Об'єднаної енергетичної системи України складає більше 50 млн кВт. Загальна довжина ліній електропередачі складає 960 тис. км, у тому числі, довжина магістральних повітряних ліній напругою 500-700 кВ - 4,5 тис. кілометрів.

Енергопостачання споживачів на всій території України забезпечується майже 100 постачальниками електроенергії, серед яких 27 обласних акціонерних енергопостачальних компаній, 9 постачальників за регульованим тарифом різних форм власності та близько 60 постачальників за нерегульованим тарифом.

У 1995 році було розпочато розбудову ринкових відносин у електроенергетичному комплексі України. Відповідно до Указу Президента України від 4 квітня 1995 року № 282/95 "Про структурну перебудову в електроенергетичному комплексі України" відбулося розділення функцій з виробництва, постачання та передачі електричної енергії в Україні. Була змінена вертикально інтегрована система ПЕК, в результаті чого утворилися 4 акціонерні енергогенеруючі компанії теплових електростанцій (ГК ТЕС), Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом" (НАЕК "Енергоатом"), 2 акціонерні енергогенеруючі компанії гідроелектростанцій.

На даний час в сфері виробництва електричної енергії працюють 5 ЕК ТЕС, НАЕК "Енергоатом" та енергогенеруюча компанія гідроелектростанцій "Укргідроенерго".

19 лютого 1996 року Кабінетом Міністрів України було прийнято постанову № 207 "Про забезпечення роботи оптового ринку електричної енергії України", у якій вперше було окреслено засади утворення в державі конкурентного ринку електричної енергії.

В цей же період Національною комісією регулювання електроенергетики (НКРЕ) були розроблені Умови та Правила ліцензійної діяльності з певних видів діяльності в електроенергетиці — виробництва, передачі та постачання електричної енергії та розпочато видачу енергопідприємствам відповідних ліцензій (дозволів) на ці види виробничої діяльності.

15 листопада 1996 року вперше проведено Загальні Збори учасників Оптового ринку електричної енергії України. На Загальних зборах було прийнято та підписано багатосторонню угоду - Договір між членами оптового ринку електричної енергії України (ДЧОРЕ). Цим Договором регулюються відносини між учасниками ринку, визначаються основні принципи та механізм функціонування, права та обов'язки його учасників та інфраструктура.

З моменту укладення учасниками Оптового ринку електричної енергії України (ОРЕ) Договору було започатковано фактичне утворення оптового ринку електричної енергії як єдиного в межах держави договірного об'єднання суб'єктів підприємницької діяльності з виробництва, передачі та постачання електричної енергії.

Усі енерго компанії та інші суб'єкти підприємницької діяльності, які працюють на підставі ліцензій НКРЕ з виробництва, передачі та постачання електричної енергії, підписали ДЧОРЕ

та працюють в Оптовому ринку електричної енергії України за цим договором.

Всього учасниками ОРЕ є майже 300 суб'єктів підприємницької діяльності, які отримали відповідні ліцензії НКРЕ.

Державне підприємство "Енергоринок" (ДП "Енергоринок"), яке було утворено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 5 травня 2000 року № 755 є одним з учасників Оптового ринку електричної енергії України. Метою утворення підприємства є впровадження ефективних механізмів організації Оптового ринку електричної енергії України та забезпечення його функціонування.

Утворення та розвиток ДП "Енергоринок"

1995 рік - видання Указу Президента України від 4 квітня 1995 року № 282/95 щодо структурної перебудови електроенергетичної галузі з метою втілення в життя заходів з ринкових перетворень в паливно енергетичному комплексі, та утворення Державного підприємства "Енергоринок".

Утворення Державної електричної компанії, акціонерних енергогенеруючих та енергопостачальних компаній

1996 рік — 19 лютого Кабінетом Міністрів України видано постанову № 207 "Про забезпечення роботи оптового ринку електричної енергії України".

1997 рік-прийняття Верховною Радою України Закону України "Про електроенергетику" з визначенням електроенергії як товару.

Видання Указу Президента України (від 19.08.97 № 859/97) "Про заходи щодо реалізації державної політики у сфері природних монополій", яким передбачається створення Державного підприємства "Енергоринок" для повноцінного здійснення оптового постачання електроенергії

1998 рік - видання Міністерством енергетики України наказу та створення в ДП "ПЕК "Укренерго" спеціалізованих структурних одиниць, на базі яких 1 жовтня було утворено спеціалізований відособлений підрозділ (СВП) "Енергоринок", як перший крок на шляху створення Державного підприємства "Енергоринок".

1999 рік - з метою розв'язання внутрішніх проблем паливно-енергетичного комплексу на урядовому рівні прийнято рішення щодо адміністративної реформи в ПЕК. Утворено Міністерство палива та енергетики України.

2000 рік - 5 травня постановою Кабінету Міністрів України №755 утворено Державне підприємство "Енергоринок".

Відбувся перехід на купівлю енергопостачальними компаніями електроенергії з Оптового ринку за погодинними оптовими цінами, що забезпечило баланс платежів між виробниками та постачальниками електричної енергії.

Верховною Радою України прийнятий Закон України "Про внесення змін та доповнень до Закону України "Про електроенергетику" щодо встановлення порядку проведення розрахунків на ОРЕ.

Урядом України розроблений механізм реалізації Закону, що дозволило значно збільшити надходження грошових коштів на розподільчий рахунок оптового постачальника - ДП "Енергоринок".

Впроваджена виключно грошова форма розрахунків за вироблену-спожиту електричну енергію на ОРЕ.

В ДП "Енергоринок" впроваджено розрахунок цін за електроенергію, вироблену та спожиту на ОРЕ, за Правилами ринку.

2001 рік - розпочато впровадження заходів щодо реструктуризації заборгованостей підприємств ПЕК;

2002 рік - Урядом України схвалено. Концепцію функціонування та розвитку Оптового ринку електричної енергії України;

В ДП "Енергоринок" утворено структурний підрозділ основною задачею якого є виконання функції Головного оператора комерційного обліку електроенергії та реалізація заходів щодо впровадження автоматизованої системи комерційного обліку електричної енергії на Оптовому ринку.

Впроваджено розрахунки платежів за електроенергію, куповану у ГК ТЕС, відповідно до Правил ринку в повному обсязі.

2005 рік-на виконання Закону України "Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу" у складі ДП "Енергоринок" утворено Розрахунковий центр - уповноважений здійснювати функції, визначені цим Законом, зокрема ведення Реєстру, координацію дій членів розрахунків під час проведення процедури погашення заборгованості.

2005-2010рр. - на вимогу законодавства щодо державних закупівель в ДП "Енергоринок" утворено відділ організації закупівель, а з метою стимулювання його подальшого розвитку утворено департамент перспективного розвитку. В цей період в структуру ДП "Енергоринок" не вносились кардинальних змін. Зазначений період є періодом сталого функціонування та динамічного розвитку підприємства.

Функції та роль ДП "Енергоринок" в системі Оптового ринку електричної енергії України

Відповідно до завдань оптового ринку електричної енергії на ДП "Енергоринок" покладені функції:

- купівлі електричної енергії у виробників, а також у суб'єктів підприємницької діяльності;
- купівлі у учасників ОРЕ електричної енергії, отриманої ними за угодами на її Імпорт;
— оптового постачання електричної енергії;
- Розпорядника системи розрахунків;
- Розпорядника коштів;
- Секретаріату Ради ОРЕ,
- з організації та матеріально - технічного забезпечення функціонування ОРЕ;
- з проведення робіт за внутрішньодержавними договорами та участь у забезпеченні зовнішньоекономічних відносин з енергосистемами суміжних країн;
- головного оператора автоматизованої системи комерційного обліку електроенергії;
— Розрахункового центру відповідно до вимог Закону України "Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу" .

Державним підприємством "Енергоринок" виконується щодобова диспетчеризація, здійснюється формування цін на електроенергію, оброблення звітних даних, формується та розраховується баланс купівлі-продажу електроенергії в ОРЕ в натуральному та грошовому вимірах та проводяться розрахунки платежів членам ОРЕ.

Планування обсягів споживання, а також оптимальних обсягів виробництва електроенергії тепловими та гідроелектростанціями здійснюється по годинно з урахуванням цінових пропозицій виробників електроенергії, наявності запасів палива, гідроресурсів, зовнішніх перетоків та обмежень в основній електромережі України.

За фактичними даними розраховується баланс купівлі — продажу електроенергії, на підставі балансу електроенергії розраховується оптова ринкова ціна та платежі на ОРЕ .

Розрахунки балансів, цін на електроенергію та розрахунки платежів здійснюється відповідно до Правил ОРЕ, які є невід'ємною частиною ДЧОРЕ.

Однією з функцій, що виконується ДП "Енергоринок" в якості Розпорядника коштів, є організація розрахунків за куповану-продану електроенергію, здійснення розподілу коштів у відповідності до алгоритму, який затверджується НКРЕ, та ведення рахунку зі спеціальними режимом використання оптового постачальника.

ДП "Енергоринок" впроваджує заходи щодо реструктуризації заборгованостей, за куповану-продану на ОРЕ електроенергію, які утворились у попередні періоди, як наслідок недоплати енергопостачальних компаній за електроенергію, куповану на ринку.

ДП "Енергоринок" виконує функції Головного оператора системи комерційного обліку електроенергіїта у відповідності до затверджених Радою ОРЕ нормативних документів здійснює роботу зі створення АСКОЕ Головного оператора, вдосконалення діючих та розробки нових нормативних документів щодо АСКОЕ Головного оператора. Спільно з іншими учасниками ОРЕ вживаються заходи з впровадження в промислову експлуатацію АСКОЕ суб'єктів ОРЕ.

ДП "Енергоринок" виконуються функції Секретаріату Ради ОРЕ. Підприємством забезпечуються інформування учасників ОРЕ щодо діяльності Ради та функціонування ринку, організація і проведення Загальних зборів членів Оптового ринку електричної енергії, засідань Ради, її робочих груп і комісій, а також інших заходів, які проводяться Радою.

У вересні 2005 року на виконання статті 5 Закону № 2711-IV та на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 26.07.2005 №38993/1/1-05 у ДП «Енергоринок» на період дії процедури погашення заборгованості на умовах Закону № 2711-IV було утворено структурний підрозділ — Розрахунковий центр, який забезпечує ведення Реєстру підприємств паливно-енергетичного комплексу, які беруть участь у процедурі погашення заборгованості, координацію дій учасників розрахунків під час проведення процедури погашення заборгованості, здійснює організаційне, інформаційне та експертно-аналітичне забезпечення діяльності Міжвідомчої комісії з погашення заборгованості підприємств паливно-енергетичного комплексу.

ДП "Енергоринок" здійснює супровід систем забезпечення функціонування ОРЕ.

Побудова та розвиток системи інформаційного забезпечення функціонування ОРЕ України базується на інформаційній мережі ДП "Енергоринок", в якій здійснюється консолідація та обробка технологічних даних Оптового ринку електричної енергії України. Зазначена мережа включає в себе файлові сервери, сервери баз даних, сервери додатків, поштовий сервер, комунікаційний вузол та власні Web-сервери.

Одним з важливих напрямів діяльності ДП "Енергоринок" є удосконалення договірних відносин з виробниками електроенергії, енергопостачальними компаніями різних форм власності, резидентами України в сфері імпорту, експорту та транзиту електроенергії, іноземними партнерами, ліцензіатом з передачі електроенергії магістральними та міждержавними мережами електропередач щодо питань купівлі-продажу, реструктуризації заборгованості за електроенергію та інших. На виконання умов Договору між членами ОРЕ України, як ліцензіат з оптового постачання електричної енергії, розробляє, укладає та супроводжує відповідні двосторонні договори

**ПОЗДОРОВЛЕННЯ ДИРЕКТОРА ДП «ЕНЕРГОРИНОК»
БЕДИНА С. В. З НАГОДИ 10-Ї РІЧНИЦІ З ДНЯ
УТВОРЕННЯ ТА ПОЧАТКУ ДІЯЛЬНОСТІ ДП
"ЕНЕРГОРИНОК"**

Шановні колеги!

**1 липня 2010 року Державному підприємству
"Енергоринок" виповнюється десять років!**

Щиро вітаю всіх, хто докладав зусиль, використовував свої знання і досвід для створення підприємства, якому учасники безперервного процесу виробництва, передачі та споживання електричної енергії довірили забезпечення функціонування Оптового ринку електричної енергії України і гармонізацію взаємовідносин в суспільно важливому секторі економіки країни - електроенергетиці.

Десять років становлення, розвитку та фахового зростання, накопичений досвід та спільні результати діяльності учасників Оптового ринку дають підстави з впевненістю дивитися в майбутнє.

За участю ДП "Енергоринок", підприємств-учасників ринку електроенергії, наукових кіл, громадських організацій та за підтримки Верховної Ради України, органів державного управління та регулювання робота з удосконалення правових та організаційних засад функціонування оптового ринку продовжується і сьогодні.

Усвідомлення, що Оптовий ринок електричної енергії є однією з важливих складових електроенергетики та паливно-енергетичного комплексу України, обумовлює необхідність його системного розвитку та відповідність інтересам зацікавлених сторін на всіх етапах реалізації енергетичної стратегії України на період до 2030 року, метою якої, зокрема, є задоволення економіки та соціальної сфери країни електричною енергією.

Щиро зичу колегам-енергетикам успішно вирішити поставлені життям суспільно значимі завдання щодо забезпечення сталої роботи та досягнення економічного зростання енергетичної галузі, реалізувати всі намічені плани на благо України.

Здоров'я, добробуту та щастя Вам!

З повагою, вдячністю та найкращими побажаннями,

Директор ДП "Енергоринок"

С. В. Бедін

НАК «Енергетична компанія України»

Колективу ДП «Енергоринок»

Петро Омеляновський

Президент НАК «ЕКУ»

Дорогі колеги!

Від імені колективу НАК «Енергетична компанія України» та від мене особисто прийміть щирі вітання із ювілейною датою – 10-річчям ДП «Енергоринок».

10 років тому відбулася подія, яка, без сумніву, заклала підвалини енергетичного ринку в нашій країні. Це не лише ювілей вашого підприємства, а й важлива сторінка в історії енергетичної галузі України в цілому, до відзначення якої приєднуються абсолютно всі підприємства-учасники ринку електроенергії. Зі створенням ДП «Енергоринок» були закладені не лише механізми функціонування оптового ринку електроенергії, а й встановлено правила, які і сьогодні забезпечують можливості для розвитку галузі та енергетичної безпеки держави. Усі 10 років ваше підприємство працювало на стабілізацію галузі та продовжує успішно виконувати свої завдання й у складних умовах, що виникли внаслідок світової фінансової кризи.

Формула вашого успіху включає високий фаховий рівень, відповідальність, наполегливість, а також атмосферу довіри між партнерами. Робота в ринкових умовах стимулює збільшення ефективності енерговиробництва та споживання, покращення фінансової дисципліни, що дозволяє енергетиці залишатися стабільною навіть у кризових ситуаціях.

Особливої уваги заслуговує ваш внесок у реформування галузі, активна участь у роботі, що триває, з удосконалення правових та організаційних засад функціонування оптового ринку, яка має призвести до більш досконалої системи взаємовідносин між учасниками енергетичного ринку, впровадження прозорих та справедливих правил гри, без яких неможливо створити сприятливий інвестиційний клімат. Це – наша спільна мета, і я переконаний, що ми впораємося з цим завданням і найкращі часи енергетики України ще попереду.

Бажаю всьому колективу ДП «Енергоринок» подальшої плідної праці й успіхів у вирішенні завдань будь-якої складності та кожному з вас - особистого щастя й сімейного благополуччя!

З найкращими побажаннями

Петро Омеляновський

ВРУБЛЄВСЬКИЙ А. Г.
Директор ДП «Енергоринок»,
грудень 2007-лютий 2010 роки

Дорогі друзі!

Наявність боргових зобов'язань, що виникли в результаті структурної перебудови економіки в період глобальних неплатежів за спожиті енергоносії, важлива проблема енергетичної галузі, що була основоположною з моменту створення державного підприємства "Енергоринок". Для покращення фінансового становища підприємств паливно-енергетичного комплексу та з метою запобігання їх банкрутства і підвищення рівня інвестиційної привабливості шляхом впровадження механізмів погашення заборгованості 23 червня 2005 року вступив в дію Закон України № 2711-IV «Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу».

З моменту дії Закону пройшло більше 4 років, з яких 2 роки були направлені на проведення взаєморозрахунків та списання безнадійної заборгованості. Так, за вказаний період було проведено взаєморозрахунків майже на суму 1,5 млрд грн, що відповідає очікуваним обсягам, які були визначені при прийнятті Закону № 2711 та списано заборгованості на суму 2,1 млрд грн. Таким чином, активів практично не залишилось. Тому, останні 2 роки роботи у ДП «Енергоринок» було направлено на врегулювання заборгованості через механізм її реструктуризації, яка

залишилась не погашеною на сьогоднішній день.

На мою думку, ДП «Енергоринок» максимально використовувало всі можливі механізми передбачені Законом № 2711. Ті обсяги заборгованості, які були врегульовані з енергопостачальними компаніями через механізм реструктуризації, стануть реальними активами для виробників електричної енергії, як подальше джерело для їх інвестиційної привабливості.

Результатом реалізації Закону для енергопостачальних компаній та виробників є:

- усунення загрози банкрутства, у тому числі неконтрольованої (тіньової) приватизації:

- нормалізація поточного фінансово-економічного стану;
- створення сприятливих умов для подальшого реформування форм власності та, відповідно, можливість реформування ринку електроенергії.

Створення ДП «Енергоринок» 10 років тому стало однією із найважливіших подій у паливно-енергетичному комплексі України за роки її самостійності.

Вітаю всіх учасників енергоринку із 10-річчям його заснування і сподіваюсь, що його реформування відіграватиме значну роль у розбудові економіки країни.

Бажаю всім робітникам підприємства здоров'я, щастя і всього найкращого!

КАЛЬЧЕНКО В. М.

Директор ДП «Енергоринок»,
04.2001 – 02. 2005 р.р.

Шановні колеги!

В контексті глобальних перетворень у світі сьогодні перед Україною постає нагальне завдання пошуку власної стратегії розвитку в ХХІ столітті. Головною складовою цієї стратегії мусить бути енергетика, яка відіграє вирішальну роль у розвитку економіки країни та від стабільності роботи якої залежить функціонування всіх без виключення галузей промисловості і сільського господарства та інфраструктури – зв'язок, транспорт, освіта і професійне навчання, комунальне господарство, тощо.

Стратегічні підходи потребують формування нового ринку електричної енергії та удосконалення управлінської структури його впровадження. 10 років існування ДП «Енергоринок» дають можливість підійти до його реформування, з одного боку, з урахуванням світового досвіду, з іншого – з урахуванням особливостей розвитку української економіки і суспільства. Напрацювання НКРЕ разом з іноземними консультантами та провідними фахівцями державного підприємства «Енергоринок» останніх років дозволяють сформуувати ефективну модель функціонування енергетичного ринку країни, яка була б здібна забезпечити потреби не тільки вітчизняних споживачів, а в певній мірі, потреби Європейського Союзу, до якого у України є твердий намір увійти як повноправної держави.

Бажаю всім фахівцям енергетичного ринку міцного здоров'я і нових звершень.

З повагою,
кандидат наук державного управління

В. М. Кальченко

САКВА Ю. В.

Директор ДП «Енергоринок»,
02.2005 – 08.2006 р.

Шановні колеги!

Виповнилося 10 років з дня утворення та початку діяльності державного підприємства «Енергоринок», яке є важливою складовою великого та складного механізму паливно-енергетичного комплексу. Реорганізація вертикально-інтегрованого енергетичного комплексу України почалась з Указу Президента України (від 4 квітня 1995р. №282/95) «Про структурну перебудову в електроенергетичному комплексі України».

Виконання Указу передбачало створення передумов конкурентного середовища шляхом розділення функції з виробництва, передачі та постачання електроенергії. Процес створення та становлення ринку електроенергії проходив в несприятливих умовах поглиблення фінансово-платіжної кризи.

Тому прийняття у 1977 році Верховною Радою України Закону України «Про електроенергетику» з визначенням електроенергії як товару, стало без перебільшення, значною подією для всіх енергетиків.

У тому ж році було видано Указ Президента України (від 19.08.97 №859/97) «Про заходи щодо реалізації державної політики у сфері природних монополій», який передбачав створення державного підприємства «Енергоринок» та формування конкурентного середовища шляхом розподілення функції з виробництва, передачі та постачання електроенергії. 5 травня 2000 року вийшла постанова Кабінету Міністрів України «Про створення ДП «Енергоринок», з 1 липня 2000 року у відповідності до ДЧОРЕ здійснилася передача функцій від СВП до державного підприємства «Енергоринок». Набув чинності Статут підприємства, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України (від 5.06.2000р. №922).

10 років функціонування ОРЕ внесли перелом у свідомість людей. Сьогодні поняття «Енергоринок» існує поряд з поняттями «енергія», «енергетика» і сприймаються як щось зрозуміле. Ніхто з чисельних наших партнерів, та вже, мабуть, і з пересічних громадян не запитує: «Що таке енергоринок?». Сьогодні, з огляду на пройдений шлях, важко не погодитись, що модель оптового ринку працює достатньо ефективно, а обраний курс ринкових перетворень в електроенергетиці правильний.

Прийміть щирі вітання з нагоди десятиріччя заснування Оптового ринку електричної енергії України та побажання всім, хто стояв у витоків його

заснування, хто всі ці роки плідно працював у державному підприємстві і працює сьогодні в нелегких умовах його реформування здоров'я, особистого щастя, чистого неба, добробуту, трудової наснаги та подальших успіхів в житті та праці.

З повагою,

Ю. В. САКВА

ШИШЕНИН Ю. Б.

Шановні друзі!

Минуло 10 років з дня офіційного заснування Державного підприємства «Енергоринок». Для України це стало знаменною подією.

По-перше, його створення відповідало нагайним завданням розбудови самостійної економіки країни.

По-друге – потрібні були рушучі дії в частині наведення порядку у взаємовідносинах виробників електричної енергії, енергопередавальних компаній та споживачів. Найбільшу турботу викликав стан обліку та розрахунків за вироблену та спожиту електроенергію. Ці та інші питання стали предметом повсякденної уваги НКРЕ та створеного Державного підприємства «Енергоринок». Життя показало, що вибраний шлях було обрано вірно.

Поздоровляю всіх, хто стояв у колісках державного підприємства, відповідальних і технічних працівників, спеціалістів і керівників, всіх членів ОРЕ, які не зважаючи на непрості умови змогли вивести вітчизняний ринок електричної енергії на новий етап – етап його зрілого реформування.

З повагою,

Ю. Шишенин